

HANDLINGER

PAA

FREMMEDE FORMUERETSOMRAADE

I

ROMERSK OG DANSK RET.

ET BIDRAG TIL LÆREN OM RETSFORHOLD, DER I AL-
MINDELIGHED BETEGNES SOM HVERKEN UDSPRINGENDE
AF RETSHANDEL ELLER AF RETSBRUD.

AF

DR. JURIS **JUL. LASSEN,**

FULDMÆGTIG I JUSTITSMINISTERIET.

KJØBENHAVN.

FORLAGT AF V. THANING & APPEL.

GRÆBES BOGTRYKKERI.

1880.

Nærværende Afhandling er udarbejdet i Anledning af en Konkurrence om en Ansættelse som Lærer i Retsvidenskab ved Universitetet.

Den fastsatte Opgave var saalydende:

«Et hidtil i Videnskaben tildels mindre bearbejdet Indbegreb af Formueretsforhold udgjøre de, der hverken udspringe af en Retshandel eller af et Retsbrud, og som, forsaavidt de medføre Ydelsesforpligtelser, i Systemerne sædvanlig opføres under Benævnelsen *obligationes quasi ex contractu* eller *obligationes ex re*.

Der ønskes en nærmere Fremstilling af de vigtigste af disse Retsforhold efter romersk og dansk Ret, særlig en Belysning af det Mellemværende mellem de Vedkommende, der kan opstaa ved, at En uopfordret har varetaget en Andens Anliggender, (*negotiorum gestio*), og paa den anden Side det Mellemværende, der kan fremkomme ved, at En, i den Tro, at besørge sine egne Anliggender og handle indenfor sin egen Raadighedskreds, har foretaget Handlinger, der gribe ind i en Andens Retssfære, saasom at En har anvendt Bekostninger paa en Ting, som han ansaa for sin egen, men som i Virkeligheden tilhører en Anden, eller at En i god Tro har brugt, omdannet (specificeret) eller paa uproduktiv Maade tilintetgjort en Andens Ting, eller — ligeledes i god Tro — ved Retshandel har disponeret over en Andens Ting.

Ved Fremstillingen af disse og andre indenfor den

ovenstående Ramme faldende Formue-Retsforhold, som Forfatterne maatte finde det hensigtsmæssigt at inddrage under Behandlingen, bliver særlig at tage Hensyn til, hvorvidt der lader sig paavise mere almindelige Synspunkter, som ere af Betydning for den videnskabelige Opfattelse og systematiske Ordning af dette hele Indbegreb af Formueretsforhold.»

Til Udarbejdelsen inkl. Trykning har der været givet en Frist af 6 Maaneder.

INDHOLD.

INDLEDNING.

Side

I.	Indledende Bemærkninger	XIII
II.	Berigelsen paa en andens Bekostning som Grundlag for en Tilbagefordringsret	XIX
III.	Æmnets Afgrænsning.	XXVI

FØRSTE AFSNIT.

Handler paa fremmed Formueretsomraade
i romerk Ret.

FØRSTE KAPITEL.

Negotiorum gestio.

§ 1.	Indledende Bemærkninger	3
A.	Ægte <i>negotiorum gestio</i> .	
§ 2.	Begrebsbestemmelse — <i>Actio directa</i> og <i>contraria</i>	7
§ 3.	<i>Negotium alienum</i> — <i>dominus negotii</i>	9
§ 4.	Om Betydningen af nogle subjektive Momenter for de de af <i>negotiorum gestio</i> udspringende Retsforhold	15
§ 5.	Den af ægte <i>negotiorum gestio</i> udspringende <i>actio directa</i>	29
§ 6.	<i>Actio negotiorum gestorum contraria</i> . I. Grundet paa Gestorhandlingens Beskaffenhed uden Hensyn til Ne- gotiets Udfald eller til Ratihabition	43
§ 7.	<i>Actio negotiorum gestorum contraria</i> . II. Grundet paa Negotiets Udfald (Berigelseskrav)	56

	Side
§ 8. <i>Actio negotiorum gestorum contraria</i> . III. Grundet paa Ratihabition (Principet om Tro og Loves Ubrødelighed)	61
§ 9. <i>Animus recipiendi</i>	62
B. Uægte <i>negotiorum gestio</i> .	
§ 10. Uægte <i>actio negotiorum gestorum directa</i>	65
§ 11. Uægte <i>actio negotiorum gestorum contraria</i> . . .	76
C. § 12. Oversigt over den Betydning, der i romersk Ret er tillagt Tilstedeværelsen af <i>animus negotia aliena gerendi</i> ved Handlinger paa fremmed Omraade	80

ANDET KAPITEL.

Andre Bestemmelser om Handlinger paa fremmed Omraade.

§ 13. Indledende Bemærkninger	86
A. Fysiske Paavirkninger paa andres Ting.	
§ 14. <i>Specificatio</i>	87
§ 15. <i>Accessio</i>	98
§ 16. <i>Impensæ</i>	112
§ 17. <i>Consumptio</i>	124
B. § 18. Overdragelse af Rettigheder over andres Ting . . .	130
C. § 19. Udøvelse af fremmede Fordringsrettigheder . . .	137
D. § 20. Indfrielse af fremmede Forpligtelser	142

ANDET AFSNIT.

Handlinger paa fremmed Formueretsomraade i dansk Ret.

Indledning.

§ 21	147
----------------	-----

FØRSTE KAPITEL.

Udøvelse af andres Rettigheder.

A. Udøvelse af andres Raadighedsrettigheder.	
§ 22. Udgangspunkter for Undersøgelsen: Vindikationsret og Erstatningsansvar	151

I.	Legemlige Paavirkninger paa fremmede Ting.	
§ 23.	Almindelige Bemærkninger	162
§ 24.	Forbrug og Tilintetgjørelse af fremmede Ting . . .	166
§ 25.	Optagelse af fremmede Ting som Bestanddele i egne Ting	187
§ 26.	Frembringelse af nye Ting, derunder Specifikation .	200
§ 27.	Legemlige Paavirkninger paa andres Ting, der ikke medføre disses Undergang	207
II.	§ 28. Retlige Dispositioner over andres Ting	211
B.	Udøvelse af andres Fordringsrettigheder.	
§ 29.	Almindelige Bemærkninger	225
§ 30.	Udøvelse af Fordringsrettigheder ved Hjælp af et Skylddokument, der kunde fravindiceres Udøveren . . .	230
§ 31.	Udøvelse af Fordringsrettigheder, der ikke ere konstaterede ved Skylddokument	235

ANDET KAPITEL.

Opofrelser i Forhold til fremmed Formueretsomraade.

§ 32.	Almindelige Bemærkninger	241
§ 33.	Bekostningers Anvendelse paa fremmede Ting . . .	244
§ 34.	Andre Opofrelser i Forhold til fremmed Formueretsomraade, navnlig Indfrielse af andres Forpligtelser .	267

TREDIE KAPITEL.

Uanmodet Forretningsførelse (negotiorum gestio).

§ 35.	Indledende Bemærkninger	279
§ 36.	Uanmodet Foretagelse for andre (<i>animo negotia aliena gerendi</i>) af formueretlige Handlinger, der ikke ere objektivt legitimerede ved det særlige Hensyn til forhindrede Retssubjekters Tarv	281
§ 37.	Handlinger, der stemme med forhindrede Retssubjekters Tarv	293
§ 38.	Den retlige Betydning af Handlinger, der stemme med forhindrede Retssubjekters Tarv, naar de foretages for dette	306

VIII

	Side
§ 39. Den retlige Betydning af Handlinger, der stemme med forhindrede Retssubjekters Tarv, naar de foretages i egen Interesse	315

SLUTNINGBEMÆRKNINGER.

§ 40. Om Retsforholdenes Ordning ifølge de til Grund for deres Anerkjendelse liggende Retsprinciper	321
---	-----